

Posudek vedoucí práce

na diplomovou práci Ludmily Římanové na téma:

Řízení o pozůstalosti

Autorka předkládá k hodnocení diplomovou práci na shora uvedené téma o rozsahu 57 stran vlastního textu. Práce obsahuje všechny požadované náležitosti a přílohy.

Volbu tématu oceňuji a podotýkám, že jeho náročnost spočívá mj. i v jeho rozsáhlosti a dále ve skutečnosti, že jeho kvalitní zpracování vyžaduje i výbornou orientaci v hmotněprávní úpravě dědické posloupnosti, stejně jako dobrou znalost specifik nesporného řízení. Rozsáhlost tématu může vést rovněž k popisnosti jeho zpracování, čemuž se autorka vyhnula mj. i tím, že po konzultaci zvolila jednu praktickou a problematickou dílčí otázku (vypořádání společného jmění manželů v řízení) za předmět svého zvláštního zájmu.

Systematiku práce hodnotím jako věcně správnou a logickou. Text práce je členěn přehledně a je čtivý. Nejprve se autorka věnuje obecným otázkám řízení o pozůstalosti. Rozebírá právní úpravu a účel řízení o pozůstalosti, příslušnost soudu k němu, obtížnou problematiku účastenství v tomto řízení (která je s ohledem na hmotné právo komplikovanější oproti jiným nesporným řízením), stručně a věcně správně autorka uvádí průběh řízení o pozůstalosti a konečně zmiňuje institut dodatečného projednání dědictví (který má v praxi význam i pro autorkou zvolenou otázku vypořádání společného jmění manželů).

Následující druhá hlavní část hodnocené práce se detailně věnuje problematice vypořádání společného jmění manželů v řízení o dědictví. V této partii autorka postupně rozebírá proces zjišťování majetku ve společném jmění manželů, stanovení rozsahu aktiv a pasiv, stanovení obvyklé ceny majetku ve společném jmění manželů, podrobně rozebírá oba možné způsoby vypořádání) tj. jak vypořádání dohodou dědiců a pozůstalého manžela, tak i vypořádání rozhodnutím soudu, problematiku sporného majetku, je připomenuto i eventuální dodatečné vypořádání majetku ve společném jmění manželů a nakonec právo na vypořádání majetku ve společném jmění manželů. Oceňuji mj. autorčin přístup, výklad a rozbor institutů obvyklé, resp. základní vybavení domácnosti nebo připomenutí správného terminologického označení právního vztahu zůstavitele, resp. jeho manžela k prostředkům na účtu u peněžního ústavu. Stejně tak je fundovaný autorčin výklad ohledně „uměle“ vytvořeného předluženého dědictví

v důsledku nejasné či přímo absentující právní úpravy ohledně zařazení celého dluhu do SJM (oproti polovině aktiv). Autorka na základě dobré znalosti problematiky přesvědčivé argumentuje. Ohledně stanovení obvyklé ceny autorka správně připomíná nezbytnost aplikace ustan. § 125 OSŘ pro hledání způsobů ocenění. Pokud jde o rozbor způsobů vypořádání, i zde je patrna autorčina výborná orientace ve zkoumané oblasti (viz např. autorčiny výklady o významu a typu pokynů zůstavitele při schvalování dohody dědiců a pozůstalého manžela). Autorka též komentuje případy, kdy oba manželé zemřou současně nebo kdy je pozůstalý manžel současně jediným dědicem. Fundované jsou i výklady autorky ohledně situace, kdy nedochází k potvrzení nabytí dědictví dědiců ani určení jejich podílů, a která je problematická z hlediska určení jejich odpovědnosti za dluhy. Dále autorka – stejně fundovaně – rozebírá podmínky a pravidla pro vypořádání společného jmění manželů soudem s důrazem na majetkový režim, který pro společné jmění zvolili.

V následující kapitole rozebírá autorka možné spory ohledně společného jmění manželů v řízení o pozůstalosti. První uvedený případ (o způsobu vypořádání) uzavírá konstatováním, že soud rozhodne autoritativně. Dále v textu pak připomíná soudní rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, které se snaží vymezit hranici, která určuje nutnost sporu mimo řízení o pozůstalosti. V dalších poznámkách autorka správně odlišuje dodatečné vypořádání a dodatečné projednání dědictví. Konečně se autorka zabývá problémem zaniklého (již dříve) a nevypořádaného společného jmění.

Celkově hodnotím diplomovou práci Ludmily Římanové jako mimořádně zdařilé zvládnutí diplomového zadání a doporučuji ji k ústní obhajobě.

Navržená klasifikace: výborně.

Praha, 23.12.2017

Doc.JUDr.Alena Macková, Ph.D.